

Maal, paa engang at fyldestgjøre de bestandig stigende og store Forbringer i finansiel Henseende, som Nutiden gjør til et Nationaltheater, og paa samme Tid at nedlægge Statens Tilskud til det.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Worsaae): Da baade det ærede Medlem for Hilsted Amts 4de Valgkreds (Schjorring) og det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) have omtalt min Delagtighed med Hensyn til Theatret, skal jeg kun give nogle ganske faa og korte Dplysninger. Da jeg i Midten af Juli Maaned tiltraadte Kultusministeriet, var den gamle Theaterbygning allerede under Nedbrydning og havde været det i 6 Uger. Arbeidet paa den ny Bygning gik frem saa godt og med en saadan Kraft, at der var al Sikkerhed for, at den kunde blive afleveret den 1ste September, saaledes som Entreprenuerne havde forpligtet sig til at gjøre. Der staar vel ikke i Loven, at Theatret absolut skulde være færdigt til den 1ste September; men det er dog aldeles bestemt forudsat, idet der staar i § 1: „Naar den nye Theaterbygning er færdigt, at den kan tages i Brug den 1ste September 1874, nedrives efter Udløbet af Spilleaaret den nuværende Theaterbygning.“ Det viste sig aldeles klart, da Nedrivningen af det gamle Theater begyndte, at Entreprenuerne kunde i alt Besæntligt blive færdige til den 1ste September. Hvis jeg altsaa ved min Overtagelse af Kultusministeriet havde fulgt den Vej, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds havde antydet, at foranledige Rigsdagen indfaldt, da vilde det jo have været nødvendigt at standse Arbejderne, for at ingen Udgift skulde kunne løbe paa mit Ansvar. Med Hensyn til Indkaldelsen af Rigsdagen, skal jeg ikke videre berøre, blandt Andet at Hs. Maj. Kongen faa Dage efter Ministeriets Dannelse tiltraadte Reisen til Island. Jeg skal kun fremhæve, at, hvis Arbeidet paa den Tid var blevet standset, da vilde der være blevet paaført Statskassen et overordentlig stort og betydeligt Tab. Der vilde være blevet paaført Statskassen et Tab, der for hver enkelt Maaned beløb til Lønninger m. M. ved Theatret ca. 16,000 Rb., medens Spilleindtægten beløber omtrent 36,000 Rb. Hvis følgende Arbeidet paa den Tid skulde have været standset og Rigsdagen indfaldt, vilde sandsynligvis en stor Del af Vinteren, og maaske hele Vinteren være gaaet tabt, hvorved Statskassen vilde have lidt et Tab af mindst 300,000 Rb. Det stod saaledes fuldstændigt klart for mig fra det første Dieblik af, at der intet Andet var at gjøre end at fremme Arbejderne paa den Maade, som de vare paabegyndte, med størst mulig Hurtighed Nat og Dag, for at Theatret saa hurtig som mulig kunde blive afleveret og taget i Brug, og for at man derefter kunde indvinde Indtægter, der kunde opveie de betydelige Udgifter, Theatret havde fremkaldt. Jeg kan saaledes forstikke det ærede Medlem for Veile

Amts 2den Valgkreds, at jeg fra det første Dieblik af har været mig det Ansvar fuldt bevidst, som jeg har paataget mig. Vel har jeg ikke politisk Fordømmelse, men jeg har dog saa megen, at jeg har set, at der er sund Sands hos det høie Thing, og jeg skal derfor med fuldkommen Ro til enhver Tid bære det Ansvar, jeg har paadraget mig. Naar endelig det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds gjentagende er kommen tilbage til, hvor uheldigt det er at tage Ministre, der ikke have nogen politisk Fortid, saa skal jeg dertil kun svare, at det skal være min Trøst, at der er Tilfælde, hvor det ikke vilde være mere heldigt at tage Folk til Ministre, som have en lang politisk Fortid.

Marineministeren (Ravn): Ligeoverfor de Bemærkninger, som ere blevne gjorte af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) med Hensyn til Hans Majestæt Kongens Reise til Island, maa jeg fastholde, at dengang Rigsdagens Møder ifjor sluttedes, var der aldeles ikke taget nogenformelt Bestemmelse om Kongens Reise, og der kunde altsaa slet ikke være nogen Anledning til at forelægge nogen Bevilling herom for Thinget. I det Tilfælde, at der dengang havde været nogen rimelig Udsigt til, at Kongen vilde foretage denne Reise, ser jeg heller ikke, at der havde været nogenformelt Grund til, at jeg ikke skulde have forelagt for det høie Thing Forslag til en Bevilling i denne Retning, idet jeg ligeaaltid som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds et eneste Dieblik har været i Lovol om, at en saadan Bevilling vilde være bleven given. Det maa dog indrømmes, at det er langt lettere at faae en Bevilling her i Thinget end at paatage sig Ansvar for en Udgift, som ikke er bevilget, idet jeg dog forøvrigt skal bemærke, at jeg trøstigt paatager mig det Ansvar, som hermed kan være foranlediget. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds sandt det dernæst beklageligt, at Udrustringerne ifjor forsaavidt ikke have svaret til deres Hensigt, som den Dvelfe, der derved skulde skaffes Mandfabet, i høi Grad var bleven forringet ved denne Reise. Dette tør jeg til en vis Grad benegte. At der kan have været nogle enkelte Dage, hvor Dvelferne have kunnet være afbrudte paa Grund af Kongens Reise, er vist nok, men det har kun fundet Sted i meget ringe Grad. Paa Reisen op til Island vare Dvelferne ingenlunde afbrudte; der blev overmaade hyppig exerceret saavel med Artilleri som med Haandvaaben, og der blev paa den første Del af Reisen taget tilbørlig Hensyn til de Dvelfer, som vanskelig kunde finde Sted, medens Kongen var ombord. Selv om det altsaa havde været muligt at forudsæ Kongens Reise tidligere, og selv om Spørgsmaalet om en Forandring i Udrustringsplanen havde været til Forhandling her i Thinget, tror jeg ikke, at man kunde være kommen til en